EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 1. 6. 2021
COM(2021) 289 final

2018/0199 (COD)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

pozícii Rady k prijatiu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov

2018/0199 (COD)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU

podľa článku 294 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

o

pozícii Rady k prijatiu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov

1. CHRONOLÓGIA

Dátum predloženia návrhu Európskemu parlamentu a Rade: [dokument COM(2018) 374 – 2018/0199 (COD)]	29. mája 2018
Dátum stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru:	19. septembra 2018
Dátum pozície Európskeho parlamentu v prvom čítaní:	26. marca 2019
Dátum trialógu (dohoda o konečnom znení)	2. decembra 2020
Dátum prijatia pozície Rady v prvom čítaní:	27. mája 2021

2. CIEĽ NÁVRHU KOMISIE

Cieľom návrhu nariadenia o Interreg je zavedenie osobitných ustanovení, ktorými sa riadi Európska územná spolupráca, spresňujú a dopĺňajú ustanovenia uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj na financovanie podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku – (všeobecné nariadenie, VN), ktorými sa riadi systém zabezpečovania a implementácie Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR).

Jeho hlavný dôraz sa kladie na kľúčové otázky týkajúce sa implementácie a spolupráce, konkrétne na:

- vymedzenie a geografické pokrytie rôznych zložiek spolupráce (cezhraničnej, nadnárodnej, medziregionálnej spolupráce a spolupráce najvzdialenejších regiónov),
- vymedzenie osobitných pravidiel tematickej koncentrácie,
- stanovenie špecifických cieľov a rozsahu pôsobnosti programov Interreg,
- prispôsobenie pravidiel VN v oblasti programovania, orgánov zodpovedných za programy, riadenia a kontroly a finančného riadenia a
- integráciu vonkajších finančných nástrojov EÚ.

Predbežná dohoda rešpektuje štruktúru Interreg, rozdelenú na štyri zložky vrátane novej zložky zameranej na spoluprácu najvzdialenejších regiónov EÚ. Takisto sa ňou potvrdzuje celková finančná alokácia a rovnováha medzi zložkami, čím sa nástroju umožňuje dosahovať jeho ciele. Zahŕňa aj niekoľko zjednodušujúcich ustanovení, ktoré sú v súlade s návrhom Komisie, týkajúce sa fondov malých projektov (článok 25), technickej pomoci (článok 27), používania zjednodušeného vykazovania nákladov (článok 53 VN) alebo mechanizmov auditu a overovania (kapitola VI).

Dve hlavné úpravy dohodnuté spoluzákonodarcami sa týkajú opätovne zavedenej námornej spolupráce v rámci cezhraničnej spolupráce a uvoľnenia požiadaviek tematickej koncentrácie pre špecifické ciele programov Interreg. Nenarúšajú však schopnosť zúčastnených strán pokračovať v námornej spolupráci čo najjednoduchším spôsobom či podporovať prioritné akcie zamerané na budovanie kapacít v rámci „lepšieho riadenia spolupráce“.

Koncepcia medziregionálnych inovačných investícií sa zachováva, ale presúva sa do nariadenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja/Kohéznom fonde (EFRR/KF), s obmedzenou alokáciou.

3. PRIPOMIENKY K POZÍCII RADY

Pozícia Rady v plnej miere odzrkadľuje dohodu dosiahnutú v trialógoch. Medzi najzásadnejšie zmeny v porovnaní s návrhom Komisie patria:

- revidovaná štruktúra, ktorou sa zachováva cezhraničná námorná spolupráca v rámci zložky A (cezhraničná spolupráca),
- opätovné zavedenie programov „Urbact“ a „Interreg Europe“ v rámci zložky medziregionálna spolupráca,
- potvrdenie tematickej koncentrácie podľa článku 15 ods. 1 na tri ciele politiky vrátane cieľa politiky 2 (ekologickejšia a nízkouhlíková Európa) s dodatočnou povinnosťou začleniť cieľ politiky 4 (sociálnejšia Európa) v prípade vnútorných pozemných hraníc. Požiadavky tematickej koncentrácie týkajúce sa špecifických cieľov programov Interreg „lepšie riadenie spolupráce“ a „bezpečnejšia Európa“ však boli na druhej strane revidované, pričom sa stali dobrovoľnými, a to v rámci stropov pre alokácie na program vo výške 20 % v prípade cieľa lepšie riadenie spolupráce a 5 % v prípade cieľa bezpečnejšia Európa. V prípade nadnárodnej spolupráce sa zosúladenie s prioritami makroregionálnych stratégií a stratégií pre morské oblasti upravilo na 80 %,
- zavedenie povinnosti podporovať projekty s obmedzeným objemom finančných prostriedkov, a to aj prostredníctvom fondov malých projektov s cieľom podporiť akcie „ľudia ľuďom“ a malé projekty,
- presun medziregionálnych inovačných investícií do nariadenia o EFRR/KF s obmedzenou alokáciou pri zachovaní a objasnení cieľov a mechanizmov navrhovaných Komisiou,
- úprava mier predbežného financovania a spolufinancovania sa mierne zvýšila v súlade s VN. Miery predbežného financovania a spolufinancovania spolu s mierou podpory v rámci technickej pomoci sa takisto spresnili pre vonkajšie programy vrátane podpory z nástroja predvstupovej pomoci (IPA), Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI) a rozhodnutia o pridružení zámoria (OAD).

- Potvrdenie finančných zdrojov vrátane posilnenia zložiek A a D, ako sa uvádza v predchádzajúcom texte, s následným rozdelením alokácie:
    - 5 813 miliónov EUR na cezhraničnú spoluprácu,
    - 1 466 miliónov EUR na nadnárodnú spoluprácu,
    - 490 miliónov EUR na medziregionálnu spoluprácu,
    - 281 miliónov EUR na spoluprácu najvzdialenejších regiónov.

Hoci vo všeobecnosti Komisia nebola schopná presvedčiť Radu, pokiaľ ide o návrh Komisie týkajúci sa záväznej tematickej koncentrácie pre špecifické ciele programov Interreg a zefektívnenia námornej spolupráce v rámci nadnárodnej spolupráce, štruktúra návrhu a jeho hlavné vykonávacie mechanizmy sú zachované. Dohodou sa umožňuje najmä pokračovanie programu PEACE PLUS na podporu mieru a zmierenia medzi pohraničnými grófstvami Írska a Severného Írska, potvrdzuje sa ňou nová zložka týkajúca sa najvzdialenejších regiónov a začlenenie spolupráce na vonkajších hraniciach s prispôsobenými ustanoveniami.

Prijatými zmenami sa preto zachová celková štruktúra návrhu Komisie, jeho zdroje a schopnosť dosahovať ciele spolupráce sledované týmto nástrojom.

4. ZÁVER

Komisia podporuje výsledky medziinštitucionálnych rokovaní, a preto prijíma pozíciu Rady.